

В ПАМЕТ НА СВЕТИ МЪЧЕНИК ЕВСИГНИЙ

Свети Евсигний бил родом от Антиохия; през цялото време на царуването на Диоклециан, Максимиан, Констанций Хлор и Константин Велики, той и неговите синове служели във войската. Между другото, той е известен като събеседник на светия мъченик Василиск и описател на страданията му, понесени от него при Максимиан. След отсичането на главата на свети Василиск, свети Евсигний заедно с други верни, присъстващи на това място, се удостоил с дивно видение: той видял множество ангели, възнасящи душата на мъченика на небето, където я приел от тях стоящият на небето Господ Иисус Христос.

При царуването на Константин Велики, намирайки се в неговите полкове, свети Евсигний видял заедно с него изображения от звездите на небето Кръст и въоръжен с кръстната сила, мъжествено се борел с противниците. Като прослужил във войската шестдесет години, той я напуснал при Констанций, сина на Константин Велики, понеже вече бил твърде стар.

След завръщането си в Антиохия посветил живота си на Бога, прекарвайки всичкото си време в молитва и пост, постоянно посещавайки Божиите храмове; така той доживял до времето на Юлиан Отстъпник, гонителя на християните. Когато този нечестив цар пристигнал в Антиохия, свети Евсигний бил задържан за мъчения поради следното обстоятелство. Един ден той отивал в църквата и по пътя си срещнал двама езичници, между които се завързал някакъв спор, който преминал в препирня. Когато свети Евсигний се изравнил с тях, те го спрели с думите:

ЖИТИЯ НА СВЕТИИТЕ

– Известно ни е, доблестни човече, че ти дълго време си бил воин и затова знаеш законите – молим те, разгледай нашия спор и произнеси своя справедлив съд.

Свети Евсигний изпълнил молбата им и разгледал делото им, както изисквала справедливостта; единият се оказал прав, а другият не. Последният се обидил, отишъл при царя и му донесъл, че Евсигний е християнин. Царят заповядал да задържат светеца и да го доведат при него на съд. Заставайки пред мъчителя, свети Евсигний без страх го изобличил за това, че не следва примера на Константин Велики, а се е отрекъл от Христа и преминавайки в езичество, е заменил поклонението на истинния Бог с почитане на идоли. При това свети Евсигний възхвалявал вярата и благочестието на Константин Велики, разказвайки последователно как той видял Кръста на небето и с Неговата сила победил враговете, как, оставяйки езичеството, с цялото си сърце се прилепил към Господ Иисус Христос, просвещавайки с вяра и свето кръщение не само себе си, но и цялата вселена. Облажавайки по този начин Константин Велики, свети Евсигний в същото време изобличавал богоотстъпника и го укорявал за нечестието му. Не желаейки да слуша тези укори, Юлиан заповядал да отсекаят главата на Христовия воин. Така свети Евсигний загинал мъченически за Христа в сто и десетата година от живота си и се преселил във вечния живот, където не съществува време.

© Жития на светиите, преведени на български език от църковно-славянския текст на Чети-минейте ("Четьи-Минеи") на св. Димитрий Ростовски.